

Notitie voor de Opiniecommissie Inwoners

7 mei 2019

Uitwerking motie 'criteria 2^e coffeeshop'

1. Aanleiding:

Tijdens de begrotingsbehandeling in de raad op 30 oktober 2018 is de motie 'criteria 2^e coffeeshop' aangenomen waarin de burgemeester verzocht is:

1. om de criteria voor het vestigen van minstens nog 1 coffeeshop te herzien;
2. daarvoor z.s.m. voor de commissie inwoners (opinie en of advies) te agenderen deze criteria te herformuleren.

Deze notitie is een uitwerking van de gesprekken die ter voorbereiding van de uitvoering van deze motie in februari 2019 met alle 12 de raadsfracties plaatsgevonden. Deze gesprekken zijn gevoerd aan de hand van een vragenlijst (bijlage 1). De richtinggevende criteria die de raad in 2008 aan de burgemeester meegegeven heeft, zijn doorgenomen en gezocht is naar verruiming van deze criteria. In het presidium is afgesproken dat de resultaten van deze gesprekken in de raadscommissie inwoners geagendeerd worden. In onderstaande notitie treft u de resultaten en een voorstel voor het vervolg aan.

2. Samenhang landelijk wietexperiment

De gemeente Helmond wil mogelijk een actieve rol spelen in het 'Experiment gesloten coffeeshopketen' (wietexperiment), bijvoorbeeld als deelnemende of als controlegemeente.

Het landelijke wietexperiment is om diverse redenen in politiek-bestuurlijke zin gekoppeld aan herziening/verruiming van de vestigingscriteria:

- voorwaarde voor een deelname aan het experiment is (vooralsnog) dat elke coffeeshop in een deelnemende gemeente meedoet;
- een definitief bestuurlijk standpunt over de vraag of Helmond zich als 'deelnemende' of als 'controle' gemeente zal aanmelden voor het experiment kan pas ingenomen worden zodra de randvoorwaarden daarover (voldoende) bekend zijn;
- het wetgevingstraject (o.a. wetsvoorstel, AMvB) bevindt zich in de eerste helft van 2019 (maanden april, mei, juni) in de ontwerp fase;

Als de aanvraagprocedure voor de vestiging van de 2^e coffeeshop opgestart wordt, zal er duidelijkheid moeten zijn over mogelijke deelname van Helmond aan het landelijk experiment. Immers de ondernemer zal, bij deelname van Helmond aan het landelijke experiment, zijn bedrijfsvoering hierop aan moeten passen. Dit zal dus ook nadrukkelijk in de beleidsregel van de burgemeester als uitwerking van de richtinggevende criteria moeten worden geformuleerd.

3. Juridisch kader

Coffeeshops zijn alcoholvrije horecagelegenheden waar handel in en gebruik van softdrugs plaatsvindt (bron: Aanwijzing Opiumwet). Dit betekent dat het pand waar een coffeeshop gevestigd kan worden een horecabestemming moet hebben of moet kunnen krijgen.

De landelijke AHOJGI-gedoogcriteria voor coffeeshops zijn op dit moment::

- A: geen affichering (reclame-uitingen)
- H: geen harddrugs
- O: geen overlast
- J: geen toegang voor en verkoop aan jeugdigen (= jonger dan 18 jaar)
- G: geen verkoop van grote hoeveelheden per transactie (maximaal 5 gram per klant) en geen grotere handelsvoorraad dan 500 gram
- I: geen toegang en verkoop aan anderen dan ingezetenen van Nederland

De juridische kaders bij een mogelijke deelname aan het wietexperiment zijn nog niet duidelijk, hiervoor volgt nog landelijke wet- en regelgeving. Deze worden in de beleidsregel van de burgemeester verwerkt.

De aanvragen voor een coffeeshop worden daarnaast getoetst aan de beleidsregel van de burgemeester over de criteria. In de op 4 december 2014 door de burgemeester vastgestelde beleidsregel is het aantal coffeeshops in Helmond op 1 vastgesteld en is besloten de coffeeshop op de locatie Wolfstraat 124 te blijven gedogen. Om een tweede coffeeshop te gedogen zal deze beleidsregel aangepast moeten worden. Bij het vaststellen van de beleidsregel hecht de burgemeester er waarde aan dat deze gebaseerd is op richtinggevende criteria voor de locaties, waarmee de raad heeft ingestemd. De huidige door de raad vastgestelde richtinggevende criteria werden bij de aanvraag van de voorgenomen verplaatsing van de coffeeshop in 2014 zo streng uitgelegd dat het in de praktijk nagenoeg onmogelijk was om een locatie te vinden die voldoet aan alle criteria zoals opgenomen was, een uitbreiding met een 2^e coffeeshop zou hierdoor ook schier onmogelijk zijn. De richtinggevende criteria zullen daarom verruimd moeten worden, waarbij ook het aantal voor jeugd gevoelige objecten zoals in de vorige beleidsregel als niet limitatieve lijst opgenomen is, concreter gemaakt moet worden.

4. Terugkoppeling van de gesprekken

In februari 2019 zijn afzonderlijke gesprekken gevoerd met de 12 raadsfracties. In de gesprekken geven 2 fracties aan geen 2^e coffeeshop te willen en niet inhoudelijk op de richtinggevende criteria in te willen gaan. Met de 10 overige fracties is inhoudelijk over de richtinggevende criteria gesproken. Op basis van deze gesprekken staat in deze notitie per criterium aangegeven waar een coffeeshop mogelijk zou zijn.

Een aantal fracties gaf aan dat een coffeeshop als een 'gewone' horeca onderneming gezien moet worden, waarbij een coffeeshop, net als gewone horeca, niet midden in een woonwijk thuis hoort.

Een fractie gaf de suggestie om een andere benadering te kiezen, waarbij vooraf geen belemmerende richtinggevende criteria geformuleerd worden. Op basis van een puntensysteem (min en plus) worden locaties beoordeeld. De criteria worden dan in samenhang gezien.

5. Opties voor richtinggevende criteria

In dit hoofdstuk worden de mogelijkheden van de in 2008 door de raad opgestelde richtinggevende criteria aangegeven, waarbij in de geel gekleurde vlakken de optie is opgenomen die draagvlak hebben binnen de raadsfracties waarmee inhoudelijk over de criteria gesproken is.

5.1 Industrierreinen

Opties:

1. Coffeeshops zijn toegestaan op industrierreinen.
2. Coffeeshops zijn niet toegestaan op industrierreinen.

Een industrierrein is qua parkeren en ontsluiting veelal wel een optie, temeer daar hier doorgaans geen sprake is van directe omwonenden die parkeeroverlast zullen ervaren. Op een industrierrein kan echter de sociale controle, vooral op bedrijventerreinen waar 's nachts weinig tot geen verkeersbewegingen zijn, minimaal zijn. Uit de gesprekken blijkt dat vanwege het ontbreken van sociale controle een industrierrein maar voor 1 fractie een optie was, voor drie fracties geen optie was en voor 6 fracties niet de voorkeur heeft.

Een coffeeshop op een industrierrein heeft niet de voorkeur, is echter voor de meeste fracties wel mogelijk.

5.2 Gebied overwegend horeca

Opties:

1. Coffeeshops zijn toegestaan in een gebied met overwegend horeca.
2. Coffeeshops zijn alleen toegestaan in het horecaconcentratiegebied (Steenweg, Havenplein, Kasteellaan, Markt, Koninginnewal)
3. Coffeeshops zijn niet toegestaan in een gebied met overwegend horeca.

Uit de gesprekken kwam naar voren dat op 1 fractie na, alle fracties een gebied met overwegend horeca een goede locatie voor een coffeeshop vinden. Waarbij een aantal fracties aangaf dat een coffeeshop een horecabedrijf is en geen speciale positie ten opzichte van andere horecabedrijven heeft. Daarbij is door 1 fractie de optie benoemd om te zoeken naar een kwalitatief hoogwaardige coffeeshop, b.v. door een combinatie met een andere activiteit in hetzelfde pand, zoals een restaurant. Het horecaconcentratiegebied heeft de voorkeur.

Een coffeeshop in het horecaconcentratiegebied heeft de voorkeur, overige gebieden met overwegend horeca zijn ook een mogelijkheid.

5.3 Gebied overwegend winkels

Opties:

1. Coffeeshops zijn toegestaan in een gebied met overwegend winkels

2. Coffeeshops zijn alleen toegestaan in het kernwinkelgebied van het centrum
3. Coffeeshops zijn alleen toegestaan in de wijkwinkelcentra
4. Coffeeshops zijn niet toegestaan in een gebied met overwegend winkels

Uit de gesprekken kwam naar voren dat op 5 fracties een gebied met overwegend winkels een optie is voor een coffeeshop, mits er genoeg andere activiteiten in de omgeving zijn in de avonduren is. De winkelstrips (kleinschalige winkelstraten zoals de Vondellaan) zijn hierbij geen optie. 3 fracties gaven aan dit geen optie te vinden en voor 2 fracties heeft dit niet de voorkeur maar geven aan dat als deze optie gedragen wordt door de raad, zij het niet tegen houden.

Een coffeeshop in een gebied met overwegend winkels heeft niet de voorkeur, maar is wel mogelijk als er genoeg andere activiteiten in de omgeving in de avonduren zijn.

5.4 Gemengd gebied

Opties:

1. Coffeeshops zijn toegestaan in een gemengd gebied: mix van winkels en horeca.
2. Coffeeshops zijn alleen toegestaan in het centrumgebied.
3. Coffeeshops zijn alleen toegestaan in de wijkwinkelcentra.
4. Coffeeshops zijn niet toegestaan in een gebied met een mix van functies.

Uit de gesprekken kwam naar voren dat 7 fracties een locatie in een gebied met een mix van functies, zowel het centrumgebied als de wijkwinkelcentra een goede optie vinden.

Een coffeeshop in een gebied met een mix van functies is mogelijk.

5.5 Voetgangersgebied

Het voetgangersgebied is het gebied in het kernwinkelgebied dat enkel voor voetgangers toegankelijk is, te weten Ameidestraat, Markt, Elzaspassage, Veestraat, Oude Aa en Smalle Haven.

Opties:

1. Coffeeshops zijn toegestaan in het voetgangersgebied.
2. Coffeeshops zijn toegestaan aan de randen van het voetgangersgebied.
3. Coffeeshops zijn niet toegestaan in het voetgangersgebied.

Tijdens de gesprekken hebben 4 fracties aangegeven het voetgangersgebied als optie te zien, voor 3 fracties heeft dit niet de voorkeur en voor 3 fracties is het niet mogelijk. De Markt zou van het voetgangersgebied wellicht nog een optie zijn, de andere straten niet omdat hier overwegend winkels zitten en de afstand tot de doorgaande weg te lang is voor een functie als een coffeeshop waar veelal korte bezoeken aan gebracht worden. Waarbij ook voor de

Markt de mogelijkheden aan de rand van het centrum zit vanwege de kortere afstand tot de Ameidewal.

Een coffeeshop in het voetgangersgebied heeft niet de voorkeur, de Markt zou eventueel mogelijk zijn aan de zijde van de Ameidewal.

5.6 Woonwijken

Het beleid is thans dat er geen plaats is voor een coffeeshop midden in een woonwijk. Wel is hierop een uitzondering gemaakt voor de periferie van de woonwijk aan een ontsluitingsweg.

Opties:

1. Coffeeshops worden toegelaten in woonwijken.
2. Coffeeshops worden niet toegelaten in woonwijken met uitzondering van de rand van een wijk aan een ontsluitingsweg.
3. Coffeeshops worden niet toegelaten in woonwijken met uitzondering van de rand van een wijk tegen een gebied met gemengde functies (winkels en horeca).
4. Coffeeshops worden niet toegelaten in woonwijken met uitzondering van de rand van een wijk aan een ontsluitingsweg of in een gebied met gemengde functies.
5. Coffeeshops worden niet toegelaten in woonwijken.

Op 1 fractie na wordt een woonwijk niet als een gewenste locatie voor de vestiging van de coffeeshop gezien. De randen van een woonwijk, aan een ontsluitingsweg wordt door de meeste fracties wel als een mogelijkheid gezien, waarbij 3 fracties aangegeven hebben dat die niet hun voorkeur heeft, maar dat zij dit wel mogelijk achten als de andere fracties hiervoor kiezen.

Een coffeeshop midden in een woonwijk is niet wenselijk. De rand van een woonwijk behoort wel tot de mogelijkheden.

5.7 Buitengebied

Opties:

1. Coffeeshops zijn toegestaan in het buitengebied.
2. Coffeeshops zijn toegestaan in het buitengebied voor zover gelegen aan een ontsluitingsweg.
3. Coffeeshops zijn niet toegestaan in het buitengebied.

Met het buitengebied wordt bedoeld, buiten de bebouwde kom van Helmond. Parkeeroverlast lijkt hier een factor van minder grote betekenis. De sociale controle is - door de geringe bevolkingsdichtheid - aanzienlijk minder in vergelijking tot een coffeeshop in het centrum of in of aan de rand van een woonwijk. Daarom dat ook de optie van

ontsluitingswegen meegenomen is. Door de fracties is aangegeven dat het buitengebied niet de voorkeur heeft van 2 fracties en geen optie is voor 8 fracties.

Een coffeeshop in het buitengebied is niet wenselijk.

5.8 Bescherming van jeugdigen

In de richtinggevende criteria van 2012 is aangegeven dat coffeeshops niet toegelaten worden binnen een afstand van 350 meter van gevoelige objecten (gemeten van de hoofdingang van de instelling of voorziening naar de voordeur van de coffeeshop). Onder gevoelige objecten worden in ieder geval verstaan: scholen gericht op voortgezet, middelbaar en hoger beroepsonderwijs, jongerencentra, poppodia en zorginstellingen (tehuizen en opvang). De achterliggende gedachte van dit criterium is om (kwetsbare) jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar te beschermen tegen drugs(gebruik) en niet zichtbaar te confronteren met een coffeeshop (de wereld rondom de handel in drugs).

Het afstandscriterium van 350 meter is afgeleid van een voorgenomen landelijk afstandscriterium dat nooit in werking is getreden. Veel steden waar de coffeeshops worden gedoogd, hanteren een afstandscriterium van 250 meter. In de praktijk werkt het afstandscriterium van 350 meter belemmerend; zeker omdat er niet limitatief opgenomen is wat voor jeugdigen gevoelige objecten zijn. Als alle objecten genomen worden waar jeugdigen samenkomen, blijven nagenoeg geen locaties in Helmond (buiten het industrie- en buitengebied) over waar een coffeeshop op grond van dit criterium gevestigd kan worden.

5.8.1 Het afstandscriterium en scholen

De vraag is of een ondersteunend criterium als het afstandscriterium noodzakelijk is om de bescherming van scholieren te bewerkstelligen. De belangen van scholieren kunnen immers ook op andere wijze beschermd worden, namelijk door de openingstijden van de coffeeshops aan te passen aan de schooltijden. Dit zou betekenen dat een coffeeshop alleen open mag zijn buiten de schooltijden. Een optie is om in een exploitatievergunning een voorschrift op te nemen met de strekking dat de coffeeshop geopend mag zijn 2 uur na het einde van de schooltijd. In de weekenden zou zo'n coffeeshop eerder open kunnen gaan omdat de scholen dan gesloten zijn.

Opties:

1. Het afstandscriterium wordt 250 meter van scholen voor voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.
2. De openingstijd van een coffeeshop binnen 250 meter van een school voor voortgezet en middelbaar onderwijs wordt op 2 uur na de eindtijd van de betreffende school gesteld.
3. Het afstandscriterium is 350 meter voor scholen voor voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.
4. De openingstijd van een coffeeshop binnen 350 meter van een school voor voortgezet en middelbaar onderwijs wordt op 2 uur na de eindtijd van de betreffende school gesteld.

Over dit criterium bestaat tussen de fracties een grotere variatie van inzicht dan bij de andere richtinggevendende criteria. Uit de gesprekken met de fracties komt naar voren dat voor 5 fracties een minimale afstand van 250 meter tussen coffeeshop en school belangrijk is, voor 1 fractie is dat 350 meter. Voor 2 fracties is de nabijheid van scholen niet relevant en voor 2 fracties heeft dit niet de voorkeur, maar is het wel mogelijk waarbij 1 fractie een minimale afstand van 200-250 meter aangeeft.

Een coffeeshop is mogelijk op 250 meter loopafstand van de ingang van een school voor voortgezet- of middelbaar onderwijs mits deze op weekdays vanaf 16.00 uur voor het publiek geopend is.

5.8.2 Het afstandscriterium en andere voor jeugdigen gevoelige objecten

Een voor jeugdigen gevoelig object is een locatie die vooral gericht is op de samenkomst van 12-18 jarigen.

Opties:

1. Het afstandscriterium ten opzichte van tehuizen/opvanghuizen voor 12-18 jarigen komt te vervallen (landelijk weinig tot zelden gebruikt criterium).
2. Het afstandscriterium wordt 250 meter ten opzichte van jongerencentra en poppodia.
3. Het afstandscriterium wordt 250 meter ten opzichte van tehuizen/opvanghuizen voor 12-18 jarigen.
4. Het afstandscriterium wordt 250 meter ten opzichte van jongerencentra, poppodia en tehuizen/opvanghuizen voor 12-18 jarigen.
5. Het afstandscriterium blijft 350 meter ten opzichte van jongerencentra, poppodia en tehuizen/opvanghuizen voor 12-18 jarigen).

Uit de gesprekken komt naar voren dat 3 fracties een afstandscriterium hiervoor niet relevant vinden, 1 fractie heeft niet de voorkeur dat een coffeeshop in de onmiddellijke omgeving van een dergelijke voorziening komt. De overige 6 fracties geven aan een minimale afstand van 250 meter ten opzichte van tehuizen/opvanghuizen voor 12-18 jarigen, poppodia en jongerencentra te wensen., waarbij 2 fracties aangeven de voorkeur te hebben voor 350 meter. Door meerdere fracties is daarbij aangegeven dat dit een limitatieve opsomming is, dat er dus geen andere vaker door jongere bezochte objecten, zoals muziekscholen, bij betrokken moeten worden.

Een coffeeshop is mogelijk op 250 meter van tehuizen/opvanghuizen voor 12-18 jarigen, poppodia en jongerencentra.

5.9 Zichtbaarheid van het pand

Opties:

1. Er worden geen voorwaarden gesteld aan het goed zichtbaar zijn vanaf de openbare weg en aan het open en transparant karakter van het pand.
2. Het pand moet goed zichtbaar zijn vanaf de openbare weg.
3. Het pand moet een open en transparant karakter hebben.
4. Het pand moet goed zichtbaar zijn vanaf de openbare weg en dient een open en transparant karakter te hebben.

Uit de gesprekken blijkt dat vanwege de mogelijkheden van sociale controle en controle door de overheid, gemeente en politie, een coffeeshop goed zichtbaar moet zijn vanaf de openbare weg. Tegen het rondhangen van jongeren moeten maatregelen getroffen kunnen worden. Het pand dient ook een open en transparant uiterlijk te hebben; er is zicht van buiten naar binnen mogelijk, zowel voor de veiligheid van de ondernemers en zijn bezoekers als voor het toezicht op wat binnen gebeurt.

Een pand moet goed zichtbaar zijn vanaf de openbare weg en dient een open en transparant karakter te hebben.

6. Samenvatting

Uit de informatie van de 10 fracties waarmee inhoudelijk over de criteria gesproken is, komt het beeld naar voren dat er een meerderheid zich uitspreekt voor de vestiging van een coffeeshop in:

- het centrumgebied en dan bij voorkeur het horecaconcentratiegebied;
- gebieden met een mix van functies (zoals het combicentrum Mierlo-Hout, winkelcentrum aan de Hoofdstraat);
- de periferie van wijken/stad aan ontsluitingswegen (zoals de wethouder Ebbenlaan, Heeklaan, Europaweg).

Met daarbij de aantekening dat scholen voor voortgezet en beroepsonderwijs of jongerenopvang verder dan 250 m loopafstand moeten liggen.

Uit de gesprekken is een verruiming ten opzichte van de eerdere richtinggevende criteria naar voren gekomen. Deze verruiming zit in het afstandscriterium naar voor jongeren gevoelige objecten, dit wordt verkleind van 350 naar 250 meter. Daarnaast is ook besproken dat het een limitatieve lijst wordt: scholen voor voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs, tehuizen/opvanghuizen voor 12-18 jarigen, jongerencentra en poppodia. Dit om te voorkomen dat bij een initiatief tot vestiging van een coffeeshop ook andere objecten (zoals muziekscholen, sportverenigingen) naar voren gebracht worden als voor jongeren gevoelige objecten.

Daarnaast is er ruimte gekomen omdat een deel van het voetgangersgebied (de Markt) een optie voor een coffeeshop zou kunnen zijn.

7. Planning vervolg

Na bespreking van deze notitie in de opiniecommissie inwoners op 7 mei zal de beleidsregel met criteria door de burgemeester opgesteld worden die aan de raadscommissie inwoners zal worden voorgelegd. Daarna zal de burgemeester, gehoord de raadscommissie inwoners, de beleidsregel vaststellen. De aanvraagprocedure voor de eventuele 2^e coffeeshop wordt opengesteld zodra er duidelijkheid is over deelname van de gemeente Helmond aan het landelijk experiment gesloten coffeeshopketen.

De burgemeester zal de raad tijdens het proces steeds informeren.

In tijd:

7 mei	notitie in opiniecommissie inwoners (presentatie AKD)
Mei	opstellen beleidsregel coffeeshops i.s.m. AKD
27 mei	concept in beleidsoverleg burgemeester
11 juni	beleidsregel ter kennisgeving in de collegevergadering
17 of 25 juni	beleidsregel in klankbordbijeenkomst raadscommissie Inwoners: opiniecommissie of raadscommissie
Juli	afstemmen beleidsregel coffeeshops binnen politiechefoverleg en binnen de lokale driehoek